

**BPR_VPUS: Veřejná politika
a územní správa a samospráva**

23.2.2009

Dělení předmětu

- Část veřejná politika
- Část veřejná správa s užším zaměřením na správu územní

Hodnocení předmětu

- test 100 bodů
- neodevzdání seminární práce v termínu mínus 15 bodů
- odevzdání SP ve výjimečné kvalitě – až plus 10 bodů (více na semináři)
- k úspěšnému ukončení předmětu je třeba získat minimálně 60 bodů

Veřejná politika

- Nejdříve byla k vysvětlování politických souvislostí používána politická věda (politologie).
- Přestala však postačovat – vznik veřejné politiky.

Zdroje veřejné politiky

- Veřejná politika vychází z množství teoretických podnětů, které byly vypracovány na půdě ekonomie, politické vědy, sociologie, teorie organizace, teorie společenského výběru, práva a správní vědy. – průřezová vědní disciplína, přesahující svou orientací, výkladem a výzkumnými metodami hranice tradičních sociálních věd.

Multidisciplinarita veřejné politiky

- politická věda: přijímání rozhodnutí
- veřejná správa a právo: role byrokracie při tvorbě politiky a realizaci rozhodnutí,
- ekonomie: modely – nástroje racionality, náklady/užitky, maximalizaci a specifické ekonomické politiky,
- sociologie: důraz na třídu, společenské postavení a sociální problémy,
- filosofie: důraz na logiku, hodnotu a etiku.

Veřejný zájem

- lze jej přesně vymežit?
- Lippmanem (1955:42): *„Dospělí lidé, chce se věřit, sdílejí shodné veřejné zájmy. Veřejný zájem se však u nich směšuje, a někdy je v rozporu, s jejich soukromými a speciálními zájmy. Je-li tomu tak, lze říci, že veřejný zájem je zřejmě tím, co by si lidé vybrali, kdyby viděli jasně, racionálně, a jednali nezáujatě a benevolentně.“*
- *je to to, co si přeje v demokratické společnosti většina?*
- *je to souhrn individuálních zájmů ve společnosti?*

Politická věda

- **Politická věda (politologie):** je věda zabývající se studiem politické teorie, politických systémů, pravidel a zákonitostí, politickým zřízením, politickými institucemi, státními i nestátními organizacemi, mezinárodní politikou a politickými vztahy mezi státy.
- Politické vědy usilují o porozumění toho co stát dělá, a už ne o tom, jak to dělá.

Veřejná politika

- **Veřejná politika:**

- je disciplína analyzující procesy formování a uplatňování veřejného zájmu institucemi veřejného sektoru.
- vyjadřuje nepoměr mezi aktuálními a žádoucími stavy ekonomiky a společnosti.

Rozdíly mezi PV a VP

- **Politická věda:** výkon politiky (profesionální činnosti), dělba práce, střet zájmů, boj o moc
- **Veřejná politika:** neanalyzuje tolik obecné politické podmínky vzniku, existence a přežití sociálních útvarů (např. států, lokálních sdružení); politický proces, uspokojování potřeb, veřejný zájem, veřejný sektor.

Dělení veřejné politiky

- **Aktivní veřejná politika** se snaží anticipovat možná ohrožení i rozvojové příležitosti uspokojování veřejných zájmů a v předstihu adekvátně reagovat na předpokládaný vývoj. Zde nabývá na významu prognózování jakožto soubor metod zaměřených na zkoumání možných budoucností.
- **Reaktivní veřejná politika** reaguje, až když je veřejný zájem reálně ohrožen.
- **Rozlišení liberální versus paternalistické politiky:**
- **Liberální veřejná politika** zasahuje až tam, kde individuální zájem ohrožuje uznaný veřejný zájem
- **Paternalistická veřejná politika** prosazuje uznaný veřejný zájem (v případě, že jde o veřejnou politiku autoritářského státu, je větší riziko, že půjde o prosazování toho, co se za veřejný zájem pouze vydává) často bez ohledu na možnou újmu individuálních zájmů nebo na změněnou (měnící se či diferencující se) povahu lidských potřeb...
- dle subjektu, objektu, účinků ...

Rozdíl VS a VP

- **Veřejná správa** – zaběhnuté, rutinní opakující se činnosti dané regulativy.
- **Veřejná politika** – tvorba něčeho nového, překračující stávající praxi uplatňování veřejného zájmu institucemi veřejného sektoru.

Kdo se podílí na veřejné politice:

- **Aktéři VP:**

- politické strany,
- stát a jeho složky,
- samospráva,
- dobrovolné neziskové organizace,
- sdělovací prostředky,
- občané,
- profesionálové.

VEŘEJNÁ POLITIKA

Potůček, M.:

„Veřejná politika je věda zabývající se analýzou procesů formování a uplatňování veřejných zájmů institucemi veřejného sektoru při řešení společenských problémů. Věnuje se při tom institucionálnímu zprostředkování těchto procesů veřejným, občanským a do jisté míry i soukromým sektorem v souvislosti s existující politickou praxí.“

- Veřejný zájem
- Instituce
- Veřejný sektor
- Soukromý sektor
- Občanský sektor
- Politika

Implementace veřejné politiky

